

Memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van regelgeving over de taalexamenregeling van het personeel, de studiegebieden en de programmatieprocedure voor het secundair volwassenenonderwijs, de programmatie van opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, een benoemingsstop voor het hoger beroepsonderwijs en de specifieke lerarenopleiding in de centra voor volwassenenonderwijs en bepaalde aspecten van alternerende opleidingen

I. ALGEMENE INLEIDING

Op 25 maart 2016 gaf de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan drie conceptnota's met voorstellen die een grote impact zullen hebben op de werking van de centra voor volwassenenonderwijs:

- Volwassenenonderwijs als kansonderwijs. Kansen op leren, integreren en kwalificeren, een leven lang
- Uitbouw van het hoger beroepsonderwijs
- Lerarenopleidingen versterken. Wervende en kwalitatieve lerarenopleidingen als basispijler voor hoogstaand onderwijs.

Zoals aangekondigd in deze conceptnota's worden in afwachting van de voorgestelde hervormingen in het voorliggende decreet enkele faciliterende en bewarende maatregelen genomen.

De belangrijkste maatregel betreft een wijziging van de programmatieprocedure voor het secundair volwassenenonderwijs. Deze wijziging is van groot belang voor het toekomstige landschap volwassenenonderwijs. Dat landschap is volop in beweging. Als gevolg van het decreet betreffende de versterking van het hoger beroepsonderwijs in Vlaanderen zijn er tussen de centra structuuronderdelen overgeheveld om de instapnorm voor het hoger beroepsonderwijs te kunnen halen. Dit heeft hier en daar al tot grotere centra geleid. De beleidsnota onderwijs 2014-2019 en de conceptnota over het volwassenenonderwijs stellen een schaalvergroting in het vooruitzicht. Een aantal centra hebben ook zelf al plannen in die richting maar botsen op de huidige regelgeving die een belemmering vormt voor fusies over werkingsgebieden heen.

De bestaande programmatieprocedure is ook aan vernieuwing toe omdat gebleken is dat de verdere versnippering van het aanbod van de centra voor volwassenenonderwijs niet werd tegengegaan. Er is nood aan een eenvoudige procedure die enerzijds de toegekende onderwijsbevoegdheid meer duurzaam en substantieel maakt, maar anderzijds ook tegengaat dat centrumbesturen te snel en niet altijd voldoende doordacht nieuwe onderwijsbevoegdheden aanvragen en verwerven. In de huidige procedure kunnen de centra de verkregen onderwijsbevoegdheid voor een opleiding in alle vestigingsplaatsen inzetten. Dit heeft echter als gevolg dat de Vlaamse Regering de toekenning van onderwijsbevoegdheid niet fijnmazig als beleidsinstrument kan hanteren. Soms wordt een

onderwijsbevoegdheid die een centrum in één vestigingsplaats wil inzetten niet toegekend, omdat het risico bestaat dat het centrum deze ook in alle andere vestigingsplaatsen zal inzetten, waardoor er een onverantwoorde versnippering van het aanbod ontstaat.

Daarom wordt voorafgaand aan de modernisering van het volwassenenonderwijs een nieuwe programmatieprocedure ingevoerd die aansluit bij de beleidslijn om te streven naar grotere centra met een rationeel en behoeftedekkend opleidingsaanbod, in lijn met de maatschappelijke opdracht van het volwassenenonderwijs. De nieuwe programmatieprocedure is gestoeld op een aantal principes.

Ten eerste wordt een rationalisering beoogd door de onderwijsbevoegdheid van het secundair volwassenenonderwijs niet langer in de vorm van opleidingen toe te kennen die vervolgens in alle vestigingsplaatsen van het centrum kunnen ingericht worden. Door de koppeling van de onderwijsbevoegdheid voor een volledig studiegebied aan één of meerdere vestigingsplaatsen wordt een meer rationele en doelmatige programmatie van het onderwijsaanbod per vestigingsplaats bevorderd. De centra voor volwassenenonderwijs behouden per vestigingsplaats de onderwijsbevoegdheid voor de opleidingen die ze daar effectief inrichtten tijdens de drie schooljaren voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit decreet en verkrijgen vanaf 1 september 2017 automatisch de onderwijsbevoegdheid voor de overige opleidingen die tot hetzelfde studiegebied behoren. Om te vermijden dat dit bij grote studiegebieden tot een enorme uitbreiding van onderwijsbewijsbevoegdheden voor sommige centra zou leiden, zijn de bestaande studiegebieden aangepast. Daarbij werd rekening gehouden met de inhoudelijke samenhang van de opleidingen en een macrodoelmatigheidsperspectief. De opleidingen die integraal of grotendeels terugkomen in andere opleidingen, behoren steeds tot hetzelfde studiegebied. Centra voor volwassenenonderwijs die hun onderwijsbevoegdheden willen uitbreiden zullen voortaan in hun aanvraag steeds moeten motiveren welk studiegebied ze in welke vestigingsplaats(en) willen inrichten.

Een tweede principe is dat de procedure om definitief onderwijsbevoegdheid te verwerven duurzaam van aard moet zijn en tot een kwaliteitsverhoging en administratieve vereenvoudiging moet leiden. Door niet langer de onderwijsbevoegdheid per opleiding, maar wel per studiegebied toe te kennen, wordt vermeden dat centra steeds opnieuw onderwijsbevoegdheid moeten aanvragen voor gelijkaardige opleidingen. Anderzijds verliezen centra de onderwijsbevoegdheid op niveau van een studiegebied bij niet effectief uitoefenen al na drie jaar i.p.v. na vijf jaar. Centra worden zo aangemoedigd om goed na te denken over een aanvraag voor een studiegebied in een bepaalde vestigingsplaats. De Vlaamse Regering krijgt een machtiging om de verdere procedure voor het aanvragen van onderwijsbevoegdheid uit te tekenen. Daarnaast wordt ook de mogelijkheid voorzien om een bestaande onderwijsbevoegdheid tijdelijk in een andere vestigingsplaats uit te oefenen. Dat laat centra toe om flexibel op acute opleidingsnoden in te spelen.

Tenslotte moet de gewijzigde programmatieprocedure de schaalvergroting faciliteren. Door de onderwijsbevoegdheden van de centra voor volwassenenonderwijs niet langer op centrumniveau maar per vestigingsplaats toe te kennen, wordt het mogelijk om het onderscheid tussen regio-eigen en regiovreemde vestigingsplaatsen op te heffen. De voorziene koppeling van onderwijsbevoegdheid voor bepaalde studiegebieden aan bepaalde vestigingsplaatsen van het centrum is een voldoende garantie om een versnippering van het aanbod tegen te gaan, zodat geen onderscheid meer moet gemaakt worden tussen type vestigingsplaatsen. De opheffing van het onderscheid tussen zogenaamde regio-eigen vestigingsplaatsen en regiovreemde vestigingsplaatsen betekent dat er voor de uitoefening van de toegekende onderwijsbevoegdheden van de centra voor volwassenenonderwijs geen werkingsgebieden meer gelden. Hierdoor krijgen de centra de ruimte om verder aan schaalvergroting te doen.

Verder is in het voorliggend decreet een tijdelijke benoemingsstop in de huidige HBO5-opleidingen en de specifieke lerarenopleidingen opgenomen.

In functie van de verdere uitbouw van het HBO5 wordt de relatie tussen een beroepskwalificatie en een onderwijskwalificatie op niveau 5 duidelijker gedefinieerd. Tot op heden is immers nergens concreet omschreven wat een onderwijskwalificatie meer moet omvatten dan een beroepskwalificatie. Een beroepskwalificatie (of relevante delen van een beroepskwalificatie) behaald buiten onderwijs kan deel uitmaken van een onderwijskwalificatie. Indien een cursist later beslist dat hij ook het onderwijskwalificatie wil halen, kan hij voor dit luik vrijstellingen krijgen. Dit maakt deel uit van het EVC/EVK-beleid dat momenteel de CVO's en in de toekomst de hogescholen voeren. Er wordt gestreefd naar globale afspraken over de samenwerkingsverbanden heen met betrekking tot vrijstellingen op basis van (delen van) beroepskwalificatiebewijzen behaald buiten onderwijs.

De ontwikkeling van onderwijskwalificaties op niveau 5 blijft starten bij de erkenning van één of meerdere beroepskwalificaties van niveau 5 door de Vlaamse Regering. Hierna verleent AHOVOKS een advies aan de Vlaamse regering, dat bestaat uit 2 delen, namelijk

- een advies over het al dan niet opmaken en de samenstelling van een onderwijskwalificatie
- een advies over de verwantschap van de onderwijskwalificatie met een of meerdere bestaande HBO5-opleidingen

Wanneer AHOVOKS adviseert dat er geen onderwijskwalificatie wordt ontwikkeld, moet geen uitspraak meer gedaan worden over de studieomvang, in het andere geval wel.

Zelfs wanneer verwacht wordt dat later nog bijkomende, nauw verwante beroepskwalificaties op niveau 5 zullen worden ontwikkeld, kan reeds een voorstel van onderwijskwalificatie worden ontwikkeld. Indien met deze mogelijkheid rekening wordt gehouden bij de ontwikkeling van de gemeenschappelijke stam van de onderwijskwalificatie, kunnen in een latere fase nieuwe afstudeerrichtingen aan de onderwijskwalificatie worden toegevoegd. Wanneer de Vlaamse regering op een later ogenblik een nauw verwante beroepskwalificatie erkent, kan ze tevens beslissen om deze beroepskwalificatie als afstudeerrichting toe te voegen aan een reeds ontwikkelde opleiding.

De Vlaamse Regering beslist dan over het al dan niet laten opmaken van de onderwijskwalificatie en over de verwantschap.

Wanneer de Vlaamse Regering beslist dat een bestaande HBO5-opleiding verwant is met een beroepskwalificatie waarvan geen onderwijskwalificatie wordt opgemaakt, dan moet deze opleiding worden afgebouwd.

Indien er geen verwantschap wordt vastgesteld, dan wordt de HBO5-opleiding die leidt tot deze onderwijskwalificatie als nieuw beschouwd. Deze opleidingen zullen pas kunnen worden aangeboden door de onderwijsinstellingen na de invoering van een nieuwe programmatieprocedure, die zal worden geënt op het model dat bestaat voor bachelor- en masteropleidingen.

De onderwijskwalificatie wordt opgebouwd uit domeinspecifieke leerresultaten (DLR's) die de onderwijsinstellingen gezamenlijk uitwerken. Deze DLR's zijn duidelijk gebaseerd op de competenties van de erkende beroepskwalificatie(s). Dit betekent dat ze (een verwijzing naar) alle competenties bevatten en er geen competenties weggelaten kunnen worden. Er is een duidelijke koppeling tussen de inhoud van de activiteiten en de onderliggende vaardigheden en de inhoud van de DLR's. De DLR's dekken bovendien aantoonbaar het descriptorelement 'kennis' af. De descriptorelementen 'context', 'autonomie' en 'verantwoordelijkheid' worden niet verkaveld over de verschillende DLR's. Ze gelden als kader voor de volledige opleiding. Toevoeging van extra competenties (bovenop deze van de

beroepskwalificatie(s)) is mogelijk indien deze realiseerbaar zijn binnen de voorziene studieomvang. Zoals bij de bachelor- en masteropleidingen gebeurt de validering van de DLR's door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO), in het kader van het omvormingsproces (de Toets Nieuwe Opleiding) of tussentijds bij de actualisatie van een opleiding (cf. infra).

Door deze nieuwe omschrijving van een onderwijskwalificatie kan het proces van de ontwikkeling van onderwijskwalificaties en de omvorming van de bestaande HBO5-opleidingen zonder onderbreking voortgezet worden, steeds op basis van de erkende beroepskwalificaties.

In afwachting van de structurele inbedding van de HBO5-opleidingen in de hogescholen wordt de programmatieprocedure voor deze opleidingen aangevuld met de mogelijkheid tot actualisatie, voor die opleidingen waarvoor een omvorming op basis van een erkende beroepskwalificatie nog niet mogelijk is.

Om de overdracht naar de hogescholen te kunnen realiseren, is het noodzakelijk dat de bestaande HBO5-opleidingen op dat ogenblik zijn omgevormd. De huidige opleidingen worden namelijk voor hun studieomvang en financiering uitgedrukt in lestijden, in het hoger onderwijs gebeurt dit in studiepunten. Door de vertraging in de uitrol van de beroepskwalificaties, zullen niet alle bestaande HBO5-opleidingen omgevormd kunnen zijn op het ogenblik van de voorziene overdracht. Daarom stelde de Vlaamse Regering voor om voor de opleidingen waarvoor de erkenning van de verwante beroepskwalificatie door AHOVOKS niet verwacht wordt vóór september 2018 de mogelijkheid aan te bieden om te actualiseren. Op advies van de VLOR wordt deze datum vervroegd naar januari 2018.

Hiervoor wordt een nieuwe procedure ingevoerd: de actualisatie. Deze houdt in dat de samenwerkingsverbanden met onderwijsbevoegdheid voor deze opleidingen samen reeds DLR's uitschrijven en laten valideren door de NVAO. De DLR's worden opgemaakt met betrokkenheid van AHOVOKS, met inbreng van externe experts (onder andere het werkveld), en zijn een vertaling van de niveaudecriptoren vermeld in artikel 6 van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur. De formulering ervan moet concreet en beroepsgericht zijn en de toepassing van Vlaamse, federale en internationale regelgeving over beroepsuitoefening moet gewaarborgd zijn.

De actualisatie van HBO5-opleidingen is in de programmatie een tussenstap voor enkel die opleidingen waarvoor de ontwikkeling van de verwante beroepskwalificatie(s) na januari 2018 verwacht wordt. Voor de andere opleidingen wordt gewacht op de verwante onderwijskwalificatie, na erkenning van de beroepskwalificatie(s), op basis waarvan de bestaande opleiding kan worden omgevormd.

De voorwaarde is dat alle samenwerkingsverbanden met onderwijsbevoegdheid voor deze opleiding op hetzelfde ogenblik de opleiding actualiseren. Samenwerkingsverbanden die niet wensen deel te nemen aan dit proces, worden verplicht om de opleiding af te bouwen.

Indien een beroepskwalificatie sneller dan verwacht en toch vóór januari 2018 wordt erkend, dan kan de opleiding onmiddellijk worden omgevormd op basis van deze beroepskwalificatie.

Voor de opleidingen waarvan de ontwikkeling van de beroepskwalificatie vertraging oploopt en daardoor ná januari 2018 zal worden erkend, kan beslist worden om de actualisatie toch op te starten.

Opleidingen die in de periode tot 2019 geactualiseerd worden, zullen nadien nog moeten worden omgevormd. Dat gebeurt wanneer de onderwijskwalificatie ontwikkeld wordt na erkenning van de beroepskwalificatie(s). In het kader van de omvorming worden de DLR's opnieuw door de NVAO gevalideerd als onderdeel van de Toets Nieuwe Opleiding.

Vervolgens wordt een wijziging van het bewijzen van de vereiste taalkennis voor een personeelslid voorzien. Sinds 1 september 2009 is de Vlaamse Regering gemachtigd om zelf een examencommissie in te richten of examens te laten organiseren door een of meerdere instellingen van door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs. Vanaf het schooljaar 2010-2011 zijn de examens steeds georganiseerd geweest door centra voor volwassenenonderwijs. Aanvankelijk was er per provincie 1 CVO belast met de organisatie van de examens en werden per schooljaar twee examenperiodes georganiseerd, nadien is dit teruggebracht tot 1 CVO. In het schooljaar 2015-2016 werd het aantal examenperiodes voor het organiseren van de examencommissies gereduceerd van 2 examenperiodes naar 1 (in november 2015). Het betrokken CVO heeft intussen laten weten niet langer geïnteresseerd te zijn in het organiseren van deze examens. Oproepen voor andere centra om deze opdracht over te nemen, leverden geen resultaat op. Daarom wordt in het voorliggend decreet aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid toegekend om getuigschriften, certificaten of attesten te aanvaarden voor zover deze attesten duidelijk het vereiste niveau van talenkennis volgens het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen (ERK) aantonen. Door de wijziging kan de Vlaamse Regering daarnaast ook attesten van taalexamens erkennen van andere instanties die hun taalexamens organiseren op basis van de niveaus van het ERK, maar die niveaus niet expliciet vermelden op hun attesten. De Vlaamse Regering had deze bevoegdheid al, maar dan enkel voor attesten die voor 1 september 2009 werden afgeleverd. Nu wordt deze bevoegdheid uitgebreid naar alle attesten die voor en na die datum zijn of worden afgeleverd.

Tot slot wordt een technische correctie en een verduidelijking in de regelgeving over de alternerende opleidingen aangebracht.

Zowel VLOR als SERV zien in dit voorontwerp zowel kansen als beperkingen.

- De foto voor het bepalen van de onderwijsbevoegdheid per vestigingsplaats is een momentopname dat onvoldoende rekening houdt met de voorbereidende werken het organiseren van een opleiding soms vraagt. Voor de bevoegdheden die een CVO nieuw verkregen heeft, kan het bestuur een vestigingsplaats aanduiden. Tijdens de onderhandelingen en ingaand op deze opmerking van de VLOR, werd de periode van het verkrijgen van een nieuwe bevoegdheid die men nog niet kon inrichten tot drie jaar verlengd.
- Een CVO verliest onderwijsbevoegdheid na drie jaar geen enkele module van een studiegebied in een bepaalde vestigingsplaats niet te hebben ingericht. In het VLOR-advies en op de onderhandelingen is de vraag gekomen waarom er van de huidige vijf naar drie jaar wordt overgestapt. Op deze opmerking werd niet ingegaan: de uitbreiding van bevoegdheid per opleiding naar bevoegdheid voor een volledig studiegebied geeft de centra voldoende mogelijkheden en moet de centra aanzetten om regionaal expertise op te bouwen. De SERV formuleert dat de nieuwe programmatieregelgeving mogelijks een grote impact kan hebben en stelt daarom een overgangsregeling van drie jaar voor. Hier werd niet op ingegaan, maar de overheid heeft wel het engagement genomen om de impact van deze regelgeving in 2018 – 2019 te evalueren.
- De VLOR hekelt het feit dat centra voor elke overheveling van onderwijsbevoegdheid goedkeuring moeten krijgen van de Vlaamse regering. Aan deze opmerking is tegemoet gekomen door overhevelingen zonder impact op de macrodoelmatigheid van het aanbod onafhankelijk te maken van een beslissing van de regering.
- De VLOR is tevreden met de specifieke aandacht voor het onderwijsaanbod in de gevangenissen, maar wees op het probleem

van de financiële leefbaarheid van het onderwijs in de gevangenissen. Tijdens de onderhandelingen nam de overheid het engagement om bij de opmaak van een nieuw financieringssysteem bijzondere aandacht te besteden aan de financiële leefbaarheid van het onderwijsaanbod in de penitentiaire inrichtingen.

- De VLOR vraagt naar een verklaring voor de verschillende periodes voor het bepalen van de onderwijsbevoegdheid voor het secundair volwassenenonderwijs, het hoger beroepsonderwijs en de specifieke lerarenopleiding. Voor het secundair volwassenenonderwijs werd de periode van drie jaar hierboven toegelicht. Voor het hoger beroepsonderwijs is het logisch de invoering van de samenwerkingsverbanden in september 2014 als startpunt te zien. N.a.v. de onderhandelingen, het VLOR en het SERV-advies wordt de mogelijkheid voorzien om vanaf 2017 – 2018 nieuwe hbo5-opleidingen te erkennen, mits er een decretale basis voor programmatieprocedure is.
- Op de vraag van de SERV om de betrokkenheid van experts uit het werkveld bij de opmaak van de domeinspecifieke leerresultaten op te nemen in de decreetstekst werd niet ingegaan. De bepaling dat er experts kunnen worden betrokken bij dit proces is ruim genoeg, een opsomming van alle mogelijke experts zou te beperkend kunnen werken en zonder de inbreng van het werkveld zal een actualisatie van de opleidingen niet mogelijk zijn.
- De betrokkenheid van AHOVOKS bij de opmaak van de DLR (domeinspecifieke leerresultaten) garandeert dat alle competenties en descriptorelementen uit de beroepskwalificaties in de DLR's afgedekt worden, een garantie die de SERV vraagt. Nieuwe elementen hiervoor werden daarom niet toegevoegd in het decreet.
- Werkpleklers vormt een belangrijk onderdeel van elke hbo5-opleiding. Nu is al decretaal opgenomen dat het minimum 1/3 van de studieomvang moet bedragen. Er werd dus al in vroegere decreten ingegaan op deze vraag van de SERV.

In haar advies merkte de Raad van State op dat het feit dat een protocol van akkoord van het bevoegde lokaal onderhandelingscomité een "zeer belangrijk element" vormt bij de beoordeling van de aanvraag tot een bijkomende vestigingsplaats die verder dan 25 km van de hoofdvestigingsplaats gelegen is, een zeer ruime appreciatiebevoegdheid voor de Vlaamse Regering inhoudt. Om te vermijden dat deze appreciatiebevoegdheid tot rechtsonzekerheid zou kunnen leiden, is in artikel 24 van het ontwerp van decreet toegevoegd dat de Vlaamse Regering haar beslissing moet motiveren als deze afwijkt van het standpunt in het protocol van akkoord.

Verder bevatte het advies van de Raad van State louter technische opmerkingen. Ook aan al deze opmerkingen van de Raad van State werd gevolg gegeven.

Omdat intussen duidelijk is dat de voorziene inwerkingtreding op 1 januari 2017 niet meer haalbaar is, werd deze datum veranderd in 1 februari 2017. Voor de bepaling m.b.t. de alternerende opleidingen blijft echter de ingangsdatum bepaald op 1 januari 2017. De retroactieve werking is hier verantwoord omdat het een regeling betreft die, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen toekent en geen verkregen rechten aantast.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2 en 6

Deze artikelen houden een technische aanpassing in n.a.v. de herschikking van de studiegebieden die wordt doorgevoerd in artikel 11 van dit decreet.

Artikelen 3, 7, 44 en 67 Om in het onderwijs te worden aangesteld moet een personeelslid aan een aantal decretaal bepaalde voorwaarden voldoen. Een van die voorwaarden is het bewijzen van de vereiste kennis van de onderwijstaal (Nederlands) of van de verplichte tweede taal in het basisonderwijs (Frans).

Een personeelslid kan die vereiste taalkennis o.m. aantonen via een getuigschrift dat behaald is bij een examencommissie. Deze mogelijkheid sinds 1 september 2009 op uniforme wijze vastgelegd in:

- de decreten rechtspositie voor de personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs (art. 17sexies, 3° van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs) en het gesubsidieerd onderwijs (art. 19sexies, 3° van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs),
- het decreet kwaliteit (art. 50, §3, 3°) voor de inspectieleden;
- het decreet volwassenenonderwijs (art. 128sexies, §1, 3°) voor de personeelsleden van de Centra voor Basiseducatie.

Deze decreten bepalen tevens dat de Vlaamse Regering gemachtigd is zelf een examencommissie in te richten of examens te laten organiseren door een of meerdere instellingen van door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs.

De taalexamencommissie voor leerkrachten werd tot het schooljaar 2008-2009 door het toenmalige ministerie van Onderwijs en Vorming georganiseerd. Vanaf het schooljaar 2010-2011 zijn de examens steeds georganiseerd geweest door centra voor volwassenenonderwijs (CVO). Aanvankelijk was er per provincie 1 CVO belast met de organisatie van de examens en werden per schooljaar twee examenperiodes georganiseerd, nadien is dit teruggebracht tot 1 CVO (CVO Brussels Education Center). In het schooljaar 2015-2016 werd het aantal examenperiodes voor het organiseren van de examencommissies gereduceerd van 2 examenperiodes naar 1 (in november 2015). Het CVO Brussels Education Center heeft intussen laten weten niet langer geïnteresseerd te zijn in het organiseren van deze examens. Oproepen voor andere centra om deze opdracht over te nemen, leverden geen resultaat op.

Voorliggende artikelen behouden de mogelijkheid dat de Vlaamse Regering zelf taalexamens organiseert of laat organiseren door een gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling en om getuigschriften, certificaten en attesten te aanvaarden, voor zover deze attesten duidelijk het vereiste niveau van talenkennis volgens het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen (ERK) aantonen.

Door de wijziging kan de Vlaamse Regering daarnaast ook attesten van taalexamens erkennen van andere instanties die hun taalexamens organiseren op basis van de niveaus van het ERK, maar die niveaus niet expliciet vermelden op hun attesten. De Vlaamse Regering had deze bevoegdheid al, maar dan enkel voor attesten die voor 1 september 2009 werden afgeleverd. Nu wordt deze bevoegdheid uitgebreid naar alle attesten die voor en na die datum zijn of worden afgeleverd.

Artikelen 4, 5, 8 en 9 In de conceptnota Volwassenonderwijs als kansonderwijs. Kansen op leren, integreren en kwalificeren, een leven lang, die door de Vlaamse Regering op 25-03-2016 is goedgekeurd, is het volgende opgenomen:

Voor de specifieke lerarenopleiding en HBO5 worden overgangsmatregelen en bewarende maatregelen inzake personeelsaangelegenheden uitgewerkt, waaronder een tijdelijke benoemingsstop, in functie van een optimale transitie.

In door de Vlaamse Regering op dezelfde datum goedgekeurde conceptnota Uitbouw van het hoger beroepsonderwijs is eveneens een benoemingsstop als bewarende maatregel opgenomen:

“Een specifieke regeling dient in detail te worden uitgewerkt, inclusief overgangs- en bewarende maatregelen waaronder een tijdelijke benoemingsstop in de huidige HBO5-opleidingen binnen de CVO in functie van een optimale transitie.

Eenzelfde bepaling is ook opgenomen in de op dezelfde datum goedgekeurde conceptnota betreffende de lerarenopleiding (Lerarenopleidingen versterken.

Wervende en kwalitatieve lerarenopleidingen als basispijler voor hoogstaand onderwijs):

Overgangsmaatregelen en bewarende maatregelen inzake personeelsaangelegenheden worden uitgewerkt, waaronder een tijdelijke benoemingsstop in de SLO-opleidingen, in functie van een optimale transitie.”

In uitvoering van voormelde bepalingen wordt als bewarende maatregel met ingang van 1 januari 2017 en tot een door de Vlaamse Regering te beslissen ogenblik een tijdelijke benoemingsstop ingevoerd in het volwassenenonderwijs. Tijdens deze periode kan een CVO geen betrekkingen vacant verklaren, geen vaste benoemingen uitspreken en geen mutaties toestaan in vacante betrekkingen.

De tijdelijke benoemingsstop slaat op de wervings-, selectie- en bevorderingsambten in een CVO dat ten minste HBO5- opleidingen inricht of dat tenminste specifieke lerarenopleidingen inricht.

Het gaat in de praktijk om volgende ambten:

- Het wervingsambt van lector;
- Het selectieambt van adjunct-directeur HBO/SLO;
- Het selectie ambt van adjunct-directeur secundair volwassenenonderwijs en van technisch adviseur, voor zover het CVO tenminste een HBO5-opleiding, of tenminste een specifieke lerarenopleiding aanbiedt;
- De bevorderingsambten van directeur en technisch adviseur-coördinator, voor zover het CVO tenminste een HBO5-opleiding of tenminste een specifieke lerarenopleiding aanbiedt.

Op deze tijdelijke benoemingsstop gelden twee uitzonderingen.

Zowel in het gemeenschaps- als in het gesubsidieerd onderwijs voorzien de decreten rechtspositie dat een personeelslid dat de leeftijd van 55 jaar bereikt heeft en dat aan bepaalde voorwaarden voldoet, aan zijn inrichtende macht een vaste benoeming kan vragen in een vacante betrekking. Die betrekking moet niet worden vacant verklaard en als het personeelslid daadwerkelijk aan alle voorwaarden voldoet, is de inrichtende macht verplicht dit personeelslid te benoemen. Voor de personeelsleden die aangesteld zijn in een centrum voor volwassenenonderwijs en die de leeftijd van 55 jaar bereiken en nog niet of slechts gedeeltelijk vast benoemd zijn, geldt een uitzondering op de tijdelijke benoemingsstop in het hoger beroepsonderwijs en de specifieke lerarenopleidingen. Zij kunnen ook na 1 januari 2017 van deze mogelijkheid blijven gebruik maken en aan hun centrumbestuur een vaste benoeming vragen.

In het gemeenschapsonderwijs kan een scholengroep de vaste benoeming in een selectie- of bevorderingsambt slechts toekennen nadat het personeelslid in dat ambt een proeftijd heeft doorlopen van 12 maanden. Voor de personeelsleden die voor 1 januari 2017 in een vacant verklaarde betrekking in een selectie- of bevorderingsambt aan dergelijke proeftijd zijn begonnen, geldt eveneens een uitzondering op de tijdelijke benoemingsstop. Het personeelslid kan na het succesvol voltooiën van de proeftijd in het desbetreffende selectie- of bevorderingsambt wel nog worden benoemd.

Art. 10 Het betreft een technische correctie. Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren heeft niet alleen bevoegdheden betreffende de overeenkomsten van alternerende opleiding, maar ook voor de andere overeenkomsten die een leerling kan sluiten voor de uitvoering van zijn alternerende opleiding.

Art. 11 In artikel 2 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs worden de definities van een richtgraad, een overheveling, een structuuronderdeel en een werkingsgebied aangepast.

Voor het secundair volwassenenonderwijs wordt onder structuuronderdeel niet langer een opleiding verstaan zodat de bepalingen voor overhevelingen in overeenstemming zijn met de nieuwe programmatieprocedure.

Het werkingsgebied is voor de centra voor volwassenenonderwijs niet meer van belang voor wat de uitoefening van de onderwijsbevoegdheid betreft.

Art. 12. De bestaande 32 studiegebieden worden vervangen door 50 nieuwe studiegebieden. Grote studiegebieden werden opgesplitst in kleinere studiegebieden. Enkele kleinere studiegebieden werden heringedeeld in nieuwe studiegebieden. Dit heeft bijvoorbeeld geleid tot twee nieuwe studiegebieden met ambachtelijke opleidingen. Om deze reden wordt de indeling van de opleidingen in studiegebieden herbekeken. De criteria die hierbij in beschouwing genomen werden, zijn: de inhoudelijke verwantschap van de opleidingen, de spreiding van het onderwijsaanbod/concurrentiedruk, de benodigde infrastructuur en expertise en de huidige delers als financieringsparameter.

Bij de verdere uitwerking van de modernisering van het secundair onderwijs, zal nagegaan worden of het mogelijk en wenselijk is om de benamingen van de studiegebieden in het secundair volwassenenonderwijs hierop af te stemmen. De Vlaamse Regering kan de namen van de studiegebieden om deze reden aanpassen. Op basis van deze delegatie kan de Vlaamse Regering geen studiegebieden toevoegen of schrappen.

Art. 13. De indeling van de nieuwe studiegebieden in de bestaande opleidingen van het secundair volwassenenonderwijs wordt bij decreet vastgelegd, via een aanpassing van de bijlage I (zie artikel 45). De Vlaamse Regering behoudt de bevoegdheid om deze indeling aan te passen. De garanties m.b.t. de opleidingen Aanvullende Algemene Vorming en Bedrijfsbeheer blijven behouden maar worden aangepast aan de nieuwe indeling in studiegebieden.

Art. 14 en 15 In de artikelen die betrekking hebben op de geldigheid van de eindtermen van het voltijds secundair onderwijs voor de opleidingen van het studiegebied algemene vorming van het secundair volwassenenonderwijs wordt de benaming van dit studiegebied aangepast aan de nieuwe indeling.

Art. 16 tot en met 20 In de artikelen die betrekking hebben op de toelatingsvoorwaarden worden de benamingen van de studiegebieden algemene vorming, talen, handel, en Nederlands tweede taal aangepast aan de nieuwe indeling.

Art. 21 De bepaling m.b.t. de externe certificering wordt aangepast aan de nieuwe definitie van het begrip "structuuronderdeel".

Art. 22 In het artikel m.b.t. de studiebewijzen die in het volwassenenonderwijs kunnen uitgereikt worden, wordt de benaming van de studiegebieden handel en algemene vorming aangepast aan de nieuwe indeling.

Art. 23 Naast de aanpassingen van de benamingen van bestaande studiegebieden aan de nieuwe indeling, wordt in het artikel met de algemene bepalingen over de onderwijsbevoegdheden van de centra voor volwassenenonderwijs een ander principe voor de toekenning van onderwijsbevoegdheden gehanteerd. De onderwijsbevoegdheid van het secundair volwassenenonderwijs wordt voortaan per vestigingsplaats toegekend in de vorm van een studiegebied. Hoewel ook voor de inwerkingtreding van het decreet van 2007 de onderwijsbevoegdheid van de centra voor volwassenenonderwijs per studiegebied werd vastgelegd, is dit geen terugkeer naar de oude situatie. Ten eerste zijn veel studiegebieden opgesplitst in kleinere studiegebieden en ten tweede is er de koppeling aan een vestigingsplaats. Hierdoor wordt een vereenvoudiging gerealiseerd zonder een groot risico op wildgroei of dubbel aanbod te nemen.

Op 1 september 2017 wordt er afzonderlijk voor het secundair volwassenenonderwijs, de specifieke lerarenopleiding en het hoger beroepsonderwijs een nieuwe foto gemaakt van de onderwijsbevoegdheid per vestigingsplaats van de centra voor volwassenenonderwijs.

Voor de foto van het secundair volwassenenonderwijs wordt enkel gekeken naar de uitgeoefende onderwijsbevoegdheid in de drie schooljaren voorafgaand aan de inwerkingtreding van het decreet met de nieuwe programmatieprocedure en dit op niveau van de vestigingsplaatsen van het centrum. Daarbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheid dat centra de onderwijsbevoegdheden die in de afgelopen jaren verworven zijn, nog niet hebben kunnen inrichten. In dat geval kan het centrubestuur hiervoor per onderwijsbevoegdheid zelf één vestigingsplaats aanduiden. Ook voor recent verworven vestigingsplaatsen wordt een regeling getroffen.

Voortaan wordt er voor de uitoefening van de onderwijsbevoegdheden een onderscheid gemaakt tussen het aanbod binnen en buiten de gevangensmuren. Voor de onderwijsbevoegdheden in de gevangenissen wordt er bij het vastleggen van de foto niet enkel gekeken naar de opleidingen die effectief in de gevangenis werd georganiseerd maar naar de som van de bevoegdheden van het centrum (over de vestigingsplaatsen van het centrum heen).

Voor de foto van de specifieke lerarenopleidingen wordt er in overeenstemming met de conceptnota "Lerarenopleidingen versterken. Wervende en kwalitatieve lerarenopleidingen als basispijler voor hoogstaand onderwijs." enkel gekeken naar het aanbod in de vestigingsplaatsen dat in het schooljaar 2015-2016 georganiseerd werd. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de gevolgen van de beoordelingen bij de visitaties en hervisitatie.

Voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs wordt er niet gekeken naar de ingerichte maar naar de toegekende onderwijsbevoegdheid. Op die manier wordt de mogelijkheid tot omvorming van onderwijsbevoegdheden naar een onderwijskwalificatie van niveau 5 maximaal gehouden. De onderwijsbevoegdheid geldt echter enkel voor de vestigingsplaatsen waar het centrum een aanbod van hoger beroepsonderwijs heeft georganiseerd tijdens de schooljaren 2014-2015 of 2015-2016. Voor deze foto begint de periode vanaf 1 september 2014, de datum vanaf wanneer de HBO5-opleidingen enkel nog in het kader van een samenwerkingsverband met de hogescholen kunnen georganiseerd worden. Op de foto komt ook de vestigingsplaats waar een centrum voor volwassenenonderwijs op 1 september 2016 een hbo5-opleiding is gestart. Het centrum verwerft in die vestigingsplaats alleen de onderwijsbevoegdheid voor de daar georganiseerde hbo5-opleiding(en).

De Vlaamse Regering zal de situatie van 1 september 2017 per vestigingsplaats vastleggen in drie lijsten van de onderwijsbevoegdheden: voor de studiegebieden van het secundair volwassenenonderwijs, voor de specifieke lerarenopleiding en voor de HBO5-opleidingen. De Vlaamse Regering kan deze lijsten aanpassen op basis van wijzigingen als gevolg van het doorlopen van de voorziene procedures voor programmaties of overhevelingen voor het secundair volwassenenonderwijs en de HBO5-opleidingen.

Art. 24 De procedure voor het aanvragen of verliezen van onderwijsbevoegdheid wordt gewijzigd. Het bestuur van een centrum voor volwassenenonderwijs kan bij de Vlaamse Regering bijkomende onderwijsbevoegdheid voor het secundair volwassenenonderwijs aanvragen maar zal daarbij steeds de koppeling moeten maken tussen een vestigingsplaats en een studiegebied. De Vlaamse Regering kan na het advies van de VLOR de aangevraagde onderwijsbevoegdheid uitsluitend weigeren of verlenen bij een met reden omklede beslissing.

Als een bestuur een aanvraag indient voor de uitoefening van onderwijsbevoegdheid in een vestigingsplaats die op meer dan 25 kilometer ligt van de hoofdvestigingsplaats, dan zal een protocol van akkoord van de onderhandelingen die hierover zijn gevoerd in het bevoegde lokale onderhandelingscomité, een zeer belangrijk element vormen bij de beoordeling van de aanvraag door de Vlaamse

regering. In het geval de Vlaamse Regering het standpunt aangenomen in het protocol van akkoord niet volgt, moet zij haar beslissing motiveren.

Het wordt ook mogelijk gemaakt dat centra voor volwassenenonderwijs de onderwijsbevoegdheid krijgen om enkel in een penitentiaire inrichting aanbod te organiseren en niet op het grondgebied van de hele gemeente waar de penitentiaire inrichting gelegen is. Op die manier kunnen centra ingaan op een vastgestelde onderwijsbehoefte binnen de gevangensmuren zonder dat het risico op een versnippering van het aanbod buiten de gevangensmuren verhoogt.

Voor de onderwijsbevoegdheid van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs blijft de huidige procedure, overeenkomstig de bepalingen in titel II van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, gelden.

De onderwijsbevoegdheden die volgens deze procedures werden verleend, kunnen uitsluitend uitgeoefend worden in de vestigingsplaatsen waarvoor de onderwijsbevoegdheid werd toegekend. Hierop is echter een uitzondering mogelijk om te kunnen inspelen op acute noden. Onder bepaalde voorwaarden kan de Vlaamse Regering het bestuur van een centrum voor volwassenenonderwijs een bestaande onderwijsbevoegdheid gedurende maximaal een schooljaar in een andere vestigingsplaats aanwenden dan in de vestigingsplaats waarvoor deze was toegekend.

Er wordt ook duidelijk bepaald in welke gevallen het bestuur van een centrum voor volwassenenonderwijs de onderwijsbevoegdheid verliest. Voor het verlies bij het niet uitoefenen gedurende drie schooljaren is er een afwijking voorzien voor het aanbod in de gevangensmuren. Om mogelijk te maken dat bepaalde centra zich meer gaan specialiseren in het onderwijs aan gedetineerden in meerdere gevangensmuren, verliest het centrum de onderwijsbevoegdheid pas wanneer het deze gedurende drie schooljaren in geen enkele vestigingsplaats heeft uitgeoefend.

Voor de specifieke lerarenopleidingen wordt er in afwachting van de hervorming van de lerarenopleidingen een programmatiestop ingevoerd.

Art. 25 De mogelijkheid tot verlenen van onderwijsbevoegdheid voor de opleiding Nederlands tweede taal richtgraad 1 van de basiseducatie aan centra voor volwassenenonderwijs die in hetzelfde werkingsgebied liggen als een centrum voor basiseducatie dat met een wachtlijst kampt, wordt niet langer in een paragraaf van artikel 64 bepaald maar in een afzonderlijk artikel 64bis.

Art. 26 Om de beoogde rationalisering van het aanbod door de koppeling van de uitoefening van de onderwijsbevoegdheid aan een vestigingsplaats niet te laten doorkruisen door overhevelingen van een structuuronderdeel van het ene naar het andere centrum zonder toetsing van de maatschappelijke behoefte, moeten overhevelingen aangevraagd worden. De Vlaamse Regering zal hiervoor een eenvoudige procedure uitwerken en vooraleer te beslissen over de aanvragen het advies van de Vlaamse onderwijsraad inwinnen. Voor overhevelingen waarbij binnen dezelfde gemeente een structuuronderdeel van het secundair volwassenenonderwijs van het ene naar het andere centrum wordt overgebracht, is echter geen beslissing van de Vlaamse Regering nodig. In dergelijke gevallen gaat het immers om continuering van het aanbod op dezelfde plaats.

Art. 27 Door de koppeling van de onderwijsbevoegdheid van een studiegebied in het secundair volwassenenonderwijs aan een vestigingsplaats is het niet langer nodig een afzonderlijke procedure te voorzien voor het aanvragen van een bijkomende vestigingsplaats. Daarom worden de paragrafen 2 en 3 van artikel 68 opgeheven.

Art. 28 en 29 Door de onderwijsbevoegdheden van de centra voor volwassenenonderwijs niet langer op centrumniveau maar per vestigingsplaats toe te kennen, wordt het mogelijk om het onderscheid tussen regio-eigen en regiovreemde vestigingsplaatsen op te heffen. Deze bepalingen treden samen met de gewijzigde definitie van de werkingsgebieden pas in werking op 1 september 2017.

Art. 30 De vervanging van de studiegebieden van het secundair volwassenenonderwijs in artikel 7 leidt ertoe dat ook de waarde van de deler per studiegebied in artikel 98, §1, moet aangepast worden. In de meeste gevallen blijft de deler dezelfde als voorheen. Slechts voor een beperkt aantal opleidingen is de deler gewijzigd.

Voor de volgende opleidingen wordt de deler verhoogd:

- van 9 naar 11 voor de opleidingen Accessoires, Breien, Mode en Interieur, Mode en Textielverkoop en Modist;
- van 7 naar 11 voor de opleidingen Briljanteerder, Diamantbewerker, Diamantsnijder en Kruiswerker;
- van 8 naar 11 voor de opleidingen Edelsteenzetter, Goudsmid, Juweelhersteller, Uurwerkmaker en Zilversmid;
- van 8 naar 9 voor de opleidingen Boekvergulder, Hulpboekbinder, Manueel boekbinder en Manueel Boekbinder-boekvergulder,
- van 10 naar 11 voor de opleiding Farmaceutisch Technisch Assistent;
- van 13 naar 15 voor de opleidingen Hebreeuws Educatief Richtgraad 3, Hebreeuws Educatief Richtgraad 4, Hebreeuws Richtgraad 3, Hebreeuws Richtgraad 4, Deens – Professioneel Bedrijfsgericht Richtgraad 3, Deens – Professioneel Gids/Reisleider Richtgraad 3, Deens – Professioneel Juridisch Richtgraad 3 en Deens – Professioneel Richtgraad 4).

Voor onderstaande opleidingen wordt de deler verlaagd:

- van 12 naar 11 voor de opleidingen Marokijnbewerker, Schoenhersteller, Schoenmaker Ontwerper en Tandartsassistent.

Met uitzondering van de opleidingen bij het eerste opsommingsteken die van het studiegebied mode komen, zijn dit dunbevolkte opleidingen waardoor de impact in verschuiving van de financiering tussen de instellingen beperkt zal zijn.

Omwille van de tijdelijke benoemingsstop worden de bepalingen m.b.t. de vaste benoeming in het ambt van lector opgeheven.

Ook voor de verhoging met 10 percent wordt de benaming van de studiegebieden algemene vorming en Nederlands tweede taal in artikel 98, §2, aangepast.

Art. 31 De bepaling over de vrije overdraagbaarheid van het aantal leraarsuren naar een ander centrum voor volwassenenonderwijs dat over een wachtlijst beschikt of onderwijsbevoegdheid voor de opleiding NT2, richtgraad 1 van de basiseducatie heeft verkregen wordt in overeenstemming gebracht met het gewijzigde artikel 7 (nieuwe benaming van het studiegebied NT2) en het nieuwe artikel 64bis.

Art. 32 De bepaling over het bijkomend aantal punten voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van het bestuurs- en ondersteunend personeel die aan bepaalde nijverheidstechnische studiegebieden worden toegekend, wordt aangepast aan de nieuwe benaming van de studiegebieden.

Art. 33 tot en met 35 De bepalingen over de subsidie voor de organisatie van een zomeraanbod NT2 worden aangepast aan de nieuwe benaming van het studiegebied.

Bij de criteria voor de aanvragen tot subsidiëring van het zomeraanbod NT2 wordt de benaming van de modules aangepast aan de benaming van de modules uit het vernieuwde opleidingsprofiel Nederlands tweede taal richtgraad 1.

Art. 36 De bepalingen over het inschrijvingsgeld dat de cursist verschuldigd is, worden aangepast aan de nieuwe benamingen van de studiegebieden algemene vorming en Nederlands tweede taal. Bovendien wordt de formulering m.b.t. de volledige vrijstelling van inschrijvingsgeld voor inburgeraars aangepast aan de bepalingen van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid die sinds 29 februari 2016 van kracht zijn.

Art. 37 De bepalingen over de aanwending van de middelen van het Fonds Inschrijvingsgelden Centra voor Volwassenenonderwijs worden aangepast aan de nieuwe benamingen van de studiegebieden met nijverheidstechnische opleidingen.

Art. 38 tot en met 43 In het hoofdstuk met de maatregelen in het kader van het wegwerken van wachtlijsten voor de opleidingen Nederlands tweede taal wordt het studiegebied Nederlands tweede taal telkens vervangen door de nieuwe benaming. Voor de afwijkingsbepaling voor de schooljaren 2011-2012 en 2012-2013 heeft het echter geen zin om deze aanpassing door te voeren. Deze overbodig geworden tijdelijke bepaling wordt daarom niet aangepast maar opgeheven.

Art. 45 Voor de bepaling van het aantal prestatie-eenheden dat vereist is voor een voltijdse betrekking voor de ambten van de centra voor volwassenenonderwijs blijven bij wijze van overgangsmaatregel de oude studiegebieden nog geldig tot 1 september 2017.

Art. 46 De bijlage I van het decreet wordt vervangen door een nieuwe bijlage waarin de bestaande opleidingen van het secundair volwassenenonderwijs zijn ondergebracht in de nieuwe studiegebieden.

Art. 47 De bijlage III van het decreet met de vastlegging van de onderwijsbevoegdheden van de cvo op 1 september 2007 wordt opgeheven.

Art. 48 tot en met 53 Deze artikels wijzigen in het decreet betreffende de kwalificatiestructuur de procedure voor de erkenning van onderwijskwalificaties op niveau 5. Er wordt een nieuwe afdeling ingevoegd, waardoor het duidelijk wordt dat de procedure verschilt van deze voor de erkenning van onderwijskwalificaties van niveau één tot en met vier.

Nieuwe elementen in de procedure zijn:

- de Vlaamse Regering erkent de onderwijskwalificatie niet, maar beslist wel over het al dan niet opmaken van een onderwijskwalificatie;
- enkel indien AHOVOKS adviseert dat de ontwikkeling van een onderwijskwalificatie wenselijk is bepaalt ze of de studieomvang van de opleiding die leidt tot de onderwijskwalificatie kan worden vastgelegd op 90 of 120 studiepunten. In dat geval verduidelijkt ze ook welke beroepskwalificatie(s) de onderwijskwalificatie omvat en eventueel de mogelijke (toekomstige) afstudeerrichtingen en de benaming van de opleiding en het studiegebied waartoe ze behoort;
- de onderwijskwalificatie wordt gevormd door de domeinspecifieke leerresultaten die de onderwijsinstellingen samen uitschrijven, met betrokkenheid van AHOVOKS en inbreng van externe experts (onder andere het werkveld);
- de NVAO valideert de domeinspecifieke leerresultaten en bezorgt deze aan AHOVOKS voor opname in de kwalificatiedatabank;
- de Commissie Hoger Onderwijs verleent geen advies meer over de wenselijkheid van een onderwijskwalificatie.

Art. 54 Dit artikel schrapt het geven van een advies in verband met de macrodoelmatigheid voor nieuwe HBO5-opleidingen door de Commissie Hoger Onderwijs.

Voor nieuwe HBO5-opleidingen zal er namelijk een nieuwe programmatieprocedure worden uitgewerkt. Deze zal rekening houden met de opmerkingen uit het advies van de VLOR uit 2015 en zal geënt worden op het model dat bestaat voor bachelor- en masteropleidingen. In afwachting hiervan zullen geen nieuwe opleidingen kunnen worden aangeboden.

Art. 55 en 63 Artikel 55 wijzigt twee stappen in de programmatieprocedure van een HBO5-opleiding, met name

- de verwantschap tussen een onderwijskwalificatie en een HBO5-opleiding die nu wordt beslist door de Vlaamse Regering;
- het gezamenlijk uitschrijven van domeinspecifieke leerresultaten (in plaats van de ontwikkeling van een opleidingsprofiel) en de validatie ervan door de NVAO.

Door de wijziging aan artikel 18 van het decreet betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, moet ook de verwijzing naar artikel 18, §1, 4° in artikel 22/1 van hetzelfde decreet worden gewijzigd. Dit gebeurt in artikel 63.

Art. 56 Doordat de Commissie Hoger Onderwijs en de samenwerkingsverbanden geen advies meer geven over de macrodoelmatigheid van nieuwe hbo5-opleidingen, wordt met dit artikel het woord "macrodoelmatigheidstoets" geschrapt in de titel van Onderafdeling I.

Art. 57 Dit artikel beschrijft de procedure om tot een beslissing over de verwantschap tussen een onderwijskwalificatie en een bestaande HBO5-opleiding te komen.

In de nieuwe programmatieprocedure verleent AHOVOKS een advies over de verwantschap van een onderwijskwalificatie met een bestaande HBO5-opleiding, na inbreng van de samenwerkingsverbanden. De verwantschap kan worden vastgelegd op het niveau van de volledige opleiding of op het niveau van de afstudeerrichtingen (van een nieuwe opleiding) of de opties (in het geval van een bestaande opleiding) van een opleiding. Dit advies wordt dus niet meer verleend door de Commissie Hoger Onderwijs en vertegenwoordigers van de samenwerkingsverbanden.

Art. 58 Dit artikel voorziet in een tijdelijke programmeringsstop voor nieuwe HBO5-opleidingen, in afwachting van een nieuwe programmatieprocedure, met het oog op nieuwe opleidingen vanaf het academiejaar 2019-2020. Naar aanleiding van het advies van de SERV en vragen van verscheidene sociale partners werd de mogelijkheid voorzien dat de Vlaamse Regering kan beslissen om de hogescholen toe te laten om nieuwe HBO5-opleidingen te programmeren vóór de overdracht van de andere HBO5-opleidingen.

Art. 59 en 60 Deze artikels voeren een procedure in tot actualisatie van de bestaande HBO5-opleidingen, in afwachting van de erkenning van een beroepskwalificatie. In deze procedure schrijven de samenwerkingsverbanden gezamenlijk, met betrokkenheid van AHOVOKS en eventuele externe experts, domeinspecifieke leerresultaten uit, die gevalideerd worden door de NVAO. Samenwerkingsverbanden die hieraan niet wensen mee te werken, ondertekenen de aanvraag tot validatie niet en verliezen de onderwijsbevoegdheid voor de betrokken opleiding. Deze niet-ondertekening wordt vermeld op de aanvraag.

De DLR's worden geregistreerd in een kwalificatiedatabank en de Vlaamse Regering legt een lijst vast van de HBO5-opleidingen die zijn geactualiseerd. Hierdoor worden de bestaande opleidingsprofielen, goedgekeurde structuurschema's, leerplannen of lessentabellen van deze opleiding opgeheven.

Indien er op een later tijdstip een erkende, verwante beroepskwalificatie volgt waarvan beslist wordt om een onderwijskwalificatie te ontwikkelen, dan moet deze geactualiseerde opleiding worden omgevormd.

Art. 61 Dit artikel bepaalt dat wanneer AHOVOKS verwacht dat er voor een bestaande HBO5-opleiding een verwante beroepskwalificatie zal worden erkend vóór januari 2018, dan moet de bestaande HBO5-opleiding worden omgevormd volgens de procedure vermeld in artikel 64.

Art. 62, 64 en 65 Op dit ogenblik is in de programmatieprocedure voorzien dat de samenwerkingsverbanden een Toets Nieuwe Opleiding (TNO) bij de NVAO indienen en een administratieve toets bij het ministerie van onderwijs en vorming. Deze administratieve toets bestaat uit het verduidelijken van de verantwoordelijkheden van de verschillende onderwijsinstellingen bij het aanbieden van een HBO5-opleiding en een financieel plan. Deze 2 elementen worden nu geïntegreerd in de TNO, waardoor de administratieve toets kan worden opgeheven.

Art. 66 Doordat er in de nieuwe programmatieprocedure geen gemeenschappelijk opleidingsprofiel wordt opgemaakt, moet het samenwerkingsverband de modules van het opleidingsprofiel niet meer opdelen in opleidingsonderdelen, maar kan het de opleiding onmiddellijk opdelen in opleidingsonderdelen.

Art. 68 Dit artikel heft 2 taken van de Commissie Hoger Onderwijs, die vermeld staan in artikel II.24 van de Codex Hoger Onderwijs, nl. het geven van een advies over een voorstel van onderwijskwalificatie en het beslissen over de verwantschap tussen een onderwijskwalificatie van niveau 5 en een bestaande HBO5-opleiding. Daarnaast wordt voor het oordeel over de macrodoelmatigheid de verwijzing naar artikel 21 van het decreet betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs geschrapt, omdat nog niet is bepaald hoe de programmatieprocedure voor nieuwe opleidingen zal verlopen.

Art. 69 Leerlingen kunnen een deeltijdse arbeidsovereenkomst sluiten met een onderneming die valt onder het toepassingsgebied van artikel 1 van het KB van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op bevordering van de tewerkstelling in de non-profitsector. Het gaat om ondernemingen die in aanmerking komen voor de sociale maribel maatregel. Het betreft 3 categorieën ondernemingen: ondernemingen die ressorteren onder bepaalde paritaire (sub)comités, lokale besturen voor wat betreft bepaalde NACE-codes, en een aantal openbare diensten en instellingen. Zoals in artikel 3, tweede lid van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen thans is geformuleerd, lijkt het alsof enkel met de eerste categorie van ondernemingen een deeltijdse arbeidsovereenkomst kan worden gesloten. De formulering wordt aangepast waardoor duidelijk is dat een deeltijdse arbeidsovereenkomst kan worden gesloten met alle ondernemingen die in aanmerking komen voor een sociale maribel met een aantal uitzonderingen die worden opgesomd.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS